

Sygn. akt VIII U 2107/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR del. do SO Ewa Spich - Jakubanis

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Młynarska

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2015 roku w Lublinie

sprawy S. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty z tytułu choroby zawodowej na dalszy okres

na skutek odwołania S. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 30 sierpnia 2013 roku znak (...)

I. oddala odwołanie;

II. przyznaje z sum budżetowych Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Lublinie adwokatowi M. B. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) podwyższoną o stawkę podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

VIII U 2107/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.08.2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu S. P. (1) prawa do renty z tytułu choroby zawodowej na dalszy okres wskazując, iż jak wynika z orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS, nie jest on niezdolny do pracy i nie jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową /decyzja k. 86 akt rentowych/.

S. P. (2), w ustawowym terminie, wniósł odwołanie od powyższej decyzji, kwestionując ustalenia organu rentowego co do braku niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i wskazując, że świadczenie z tego tytułu otrzymywał od 1995 r, zaś jego stan zdrowia nie uległ poprawie. /k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w L. początkowo wniósł o odrzucenie odwołania wskazując na jego braki formalne, jak również podnosząc, iż jak wynika z orzeczenia komisja lekarskiej ZUS wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. /k. 5/.

W dalszym toku postępowania organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. (1), ur. (...) legitymuje się wykształceniem podstawowym, pracował jako pracownik ogólnobudowlany, jak również, w okresie odbywania kar pozbawienia wolności – pracownik fizyczny, zaś od dnia 26.06.1992 r. do 30.09.1994 r. w (...) w L. w zawodzie formierza. /bezsporne, zaświadczenie k.4 akt rentowych, świadectwo pracy k. 5 akt rentowych, świadectwa pracy k. 7-10 akt rentowych /.

Decyzją z dnia 09.01.1995 r. stwierdzona została u niego choroba zawodowa -- kontaktowe zapalenie skóry / decyzja k. 6 akt rentowych/.

Decyzją z dnia 15..03.1995 r. (...) Oddział w L. przyznana została S. P. - od dnia 29.01.1995 r. renta inwalidzka III grupy w związku z chorobą zawodową /k. 38 akt rentowych ZUS/.

S. P. (1) świadczenie to, a następnie rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, na mocy kolejnych decyzji ZUS O/ L. otrzymywał do dnia 28.02.2001 r. / bezsporne, akta rentowe ZUS /.

W dniu 30.05.2012 r. S. P. (1) ponownie złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową /k. 1 t.IV akt rentowych ZUS 73 akt rentowych/.

Decyzją (...) Oddział w L. z dnia 06.07.2012 r. S. P. (1) przyznana została renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową do dnia 30.06.2013 r. /k. 17 akt rentowych ZUS IV tom. /.

W dniu 22.05.2013 r. S. P. złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową /k. 63 akt rentowych t.IV/.

Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 21.06.2013 r. nie stwierdził u S. P. (1) niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową /k. 70

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 14.08..2013 r. nie stwierdziła u S. P. niezdolności do pracy, ani niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową /k. 85 akt rentowych t. IV/.

S. P. (1) w latach 2001 - sierpień 2013 r. ponownie osadzany był w zakładach karnych, obecnie również odbywa karę pozbawienia wolności /bezsporne/.

S. P. (1) w 1990 r. hospitalizowany był z powodu przepukliny pachwinowej lewostronnej, obecnie uskarża się na zmiany skórne w okolicach pachwin, okresowo ulegające zaczerwienieniu i zaognieniu, nie cierpi na inne dolegliwości, jest uzależniony od alkoholu. /dokumentacja lekarska ZUS, zaświadczenie o stanie zdrowia z ZK we W., opinia biegłych dermatologa i medycyny pracy k. 38-40, 79, 80-82, opinia biegłego dermatologa k. 128 /.

Stan zdrowia S. P. (1) z uwagi na obecność jedynie niewielkich zmian skórnych umiejscowionych w pachwinach, nie sprowadza u niego niezdolności do pracy, w tym niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową / opinia biegłych dermatologa i medycyny pracy k. 38-40, 79, 80-82, opinie biegłego dermatologa k. 128 /

Bacząc na powyższe, Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Okoliczności stanu faktycznego niniejszej sprawy ustalone zostały na podstawie dokumentów, w tym także dokumentacji medycznej, zawartych w aktach rentowych ubezpieczonego S. P. (1), przy czym ich prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, w szczególności poza sporem pozostaje, iż zdiagnozowana została u niego choroba zawodowa - kontaktowe zapalenie skóry związane z reakcją alergiczną na składniki masy formierskiej.

Spór między stronami koncentrował się natomiast wokół okoliczności, czy po pierwsze stan zdrowia ubezpieczonego sprowadza jego niezdolność do pracy, po wtóre zaś, w przypadku pozytywnego ustalenia w powyższym zakresie, czy niezdolność ta pozostaje w związku z chorobą zawodową.

Ustalenia co do stanu zdrowia ubezpieczonego i jego konsekwencji w zakresie zdolności do pracy lub też jej braku, jako wymagające wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, poczynione zostały, z uwagi na charakter dolegliwości ubezpieczonego - na podstawie opinii zespołu biegłych: dermatologa i specjalisty z zakresu medycyny pracy oraz opiniującej odrębnie biegłej z zakresu dermatologii i w ocenie Sądu dowody te w pełni zasługują na obdarzenie przymiotem wiarygodności.

Wskazać bowiem należy, iż opinia zespołu biegłych jest pełna i szczegółowa, odnosi się do zgłaszanych przez ubezpieczonego dolegliwości w korelacji do zapisów dokumentacji medycznej, co z kolei znajduje logiczną konkluzję w należycie uzasadnionych przez biegłych wnioskach opinii co do obecnego stanu zdrowia ubezpieczonego oraz będącej jego pochodną braku niezdolności do pracy.

Podkreślić przy tym należy, iż wnioski opinii zespołu biegłych co do stanu zdrowia ubezpieczonego, a także wywiedziona z nich ocena jego braku niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową zweryfikowane zostały dodatkową opinią biegłego z zakresu dermatologii, zaś wnioski obu opinii są jednobrzmiące w zakresie tak stwierdzonych u ubezpieczonego schorzeń - niewielkich zmian skórnych umiejscowionych w pachwinach, jak i braku ich wpływu na zdolność S. P. do wykonywania pracy zgodnej z jego kwalifikacjami, przy czym, w pełni korelują także z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS, jak i orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż wnioski opinii nie zostały zakwestionowane przez ubezpieczonego, reprezentowanego wszakże przez profesjonalnego pełnomocnika, a tym samym, pomimo subiektywnego, wyrażanego w pismach przekonania ubezpieczonego co do utraty przez niego zdolności do wykonywania pracy - brak jest podstaw do zdyskwalifikowania przedmiotowych opinii jako dowodów w niniejszej sprawie.

Tym samym, w ocenie Sądu, zasadne jest przyjęcie, że powyższe dowody: opinia zespołu biegłych dermatologa i specjalisty z zakresu medycyny pracy oraz opinia biegłego dermatologa stanowią w pełni miarodajne źródło ustaleń w niniejszej sprawie, co w konsekwencji nie pozwala na podzielenie stanowiska odwołującego się, co do tego, że stan jego zdrowia - w zakresie w jakim pozostaje w związku z chorobą zawodową - kontaktowym zapaleniem skóry - nie pozwala mu na wykonywanie pracy zgodnej z jego kwalifikacjami, w szczególności w świetle okoliczności, iż pomimo, że przez okres 2 lat zatrudniony był na stanowisku formierza, to jednakże legitymuje się jedynie wykształceniem podstawowym, zaś wykonywane przez niego prace w pozostałym okresie, tak w zakładzie karnym jak i na wolności, były pracami fizycznymi.

Podnieść należy przy tym, iż w sprawach, w których przesłanką rozstrzygnięcia są ustalenia co do stanu zdrowia ubezpieczonego i będącej jego pochodną niezdolności do pracy lub też jej braku „opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku. Sąd nie może - wbrew opinii biegłych - oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu”./ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007 r. (III UK 130/06, OSNP 2008/7-8/113, Lex 368973).

Analogicznie, brak jest podstaw do przyjęcia, iż w przypadku jednoznacznych wniosków opinii biegłych dysponujących wszakże specjalistyczną wiedzą, odmienne ustalenia w zakresie niezdolności do pracy mogą być poczynione jedynie na podstawie zeznań samego ubezpieczonego. W konsekwencji, oddalony został wniosek pełnomocnika ubezpieczonego, zgłoszony po złożeniu oświadczenia, iż nie wnosi zastrzeżeń do opinii biegłych, o dopuszczenie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy na okoliczność choroby wnioskodawcy, przebiegu leczenia i aktualnych dolegliwości jakie odczuwa w związku z chorobą, bowiem dowód ten w niniejszej sprawie, nie mógł stanowić miarodajnego środka dowodowego na okoliczności na jakie został zgłoszony, zmierzając w istocie do przedłużenia postępowania w sprawie. Podnieść należy przy tym, iż jak przyjmuje się w judykaturze, sam fakt, że wnioski opinii biegłych nie są zgodne z oczekiwaniami strony i dokonywaną przez stronę „własną” oceną swojego stanu zdrowia i jego konsekwencji w świetle uprawnień rentowych, nie stanowi - przy braku obiektywnych argumentów co do prawidłowości czy rzetelności dotychczas sporządzonych opinii biegłych - przesłanki do dalszego postępowania dowodowego co do tej okoliczności, w

szczególności gdy dotychczas zgromadzone dowody pozwalają na przyjęcie spornej okoliczności za udowodnioną. / por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2009 r. I UK 283/08 LEX nr 738340; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS z 2000 r. Nr 22, poz. 807; wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPiUS z 1998 r. Nr 1, poz. 24, z 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPiUS z 1998 r. Nr 20, poz. 612; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. I UK 195/11 G. Prawna 2012/49/7 1112659/. Z kolei, sama okoliczność możliwości znalezienia i podjęcia zatrudnienia przez ubezpieczonego po wyjściu z zakładu karnego, przy negatywnie zweryfikowanej przesłance niezdolności do pracy, w żadnym razie nie mogła by być uznana za wystarczającą do ustalenia dalszego prawa do renty ubezpieczonemu, który nie spełnia ustawowych warunków, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 3 w związku z art. 13 ust. 1 u.e.r.f.u.s. /Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2014 r. I UK 378/13 LEX nr 1477427/..

Innymi słowy, przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy jedynie co do powyższej okoliczności, w świetle treści opinii biegłych wskazujących na brak niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, pozostawało by bez wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Oczywiście przedmiotowa ocena celowości dalszego postępowania dowodowego musiałaby być inna w sytuacji, gdyby wnioski opinii przedstawione przez biegłych były nie kategoryczne lub też rysowały się między nimi rozbieżności, co jednakże nie ma miejsca w niniejszej sprawie, bowiem tak opinia zespołu biegłych jak i opinia biegłego dermatologa, w sposób jednoznaczny wskazują na brak u odwołującego niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i korelują z uprzednimi ustaleniami tak lekarza orzecznika ZUS jak komisji lekarskiej ZUS.

W konsekwencji, na kanwie stanu faktycznego ustalonego - w zakresie stanu zdrowia ubezpieczonego - na podstawie dowodu z opinii biegłych, brak jest podstaw do uwzględnienia zgłoszonego przez S. P. (1) odwołania od decyzji ZUS z dnia 30.08.2013 r. znak (...) odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Zgodnie bowiem z treścią art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

Z kolei, w myśl przepisu art. 17 ust. 1 w/w ustawy, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, uniezależniających świadczenia te od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz od daty powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. (art. 17 ust. 2).

Tym samym, zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy w rozumieniu art. art. 12 w/w aktu, zaś niezdolność ta pozostaje w związku z chorobą zawodową.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.u. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Podkreślić należy przy tym, iż dla oceny niezdolności do pracy w rozumieniu powyższej normy decydujący jest nie sam fakt występowania schorzeń, nawet o charakterze przewlekłym, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Jak podnosi się bowiem w judykaturze, „samo występowanie schorzeń, przyjmowanie leków, leczenie rehabilitacyjne, korzystanie z porad i pomocy lekarzy nie powoduje ani nie dowodzi jeszcze niezdolności do pracy. Niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy występuje dopiero wtedy, gdy procesy chorobowe przybiorą takie natężenie, że spowodują długotrwałą (a nie krótkotrwałą) niemożność do wykonywania pracy / wyrok Sądu Najwyższego z 1 grudnia 2000 r., II UKN113/00, OSNP z 2002 r., Nr 14, poz. 343, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 03.07.2014 r. III AUa 1117/13/.

W niniejszej sprawie, jak wynika z opinii biegłych z zakresu medycyny pracy i dermatologii, jakkolwiek S. P. skarża się na zmiany skórne w okolicach pachwin, to jednakże, jak zgodnie wskazali biegli, występują one jedynie okresowo i o niewielkim zasięgu, a konsekwencji związane z tym naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonego nie powoduje utraty zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji w stopniu kwalifikowanym jako znaczny, a więc uzasadniającym przyjęcie, iż jest on co najmniej częściowo niezdolny do pracy, a niezdolność ta pozostaje w związku z kontaktowym zapaleniem skóry.

Podnieść należy przy tym, iż sam – bezsporny w niniejszej sprawie - fakt stwierdzenia choroby zawodowej, nie uzasadnia niejako automatycznego przyjęcia, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy w związku z tą chorobą zawodową. „Niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową jest osoba, która z powodu naruszenia sprawności organizmu w związku z chorobą zawodową całkowicie albo w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i nie rokuje jej odzyskania po przekwalifikowaniu”. (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 2008 r., I UK 147/08, OSNP 2010/11-12/145).

Innymi słowy „niezdolność do pracy wskutek choroby zawodowej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) zachodzi wówczas, gdy choroba zawodowa jest istotną przyczyną częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, co oznacza, że bez wynikającego z niej uszczerbku na zdrowiu niezdolność do pracy nie wystąpiłaby (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 2008 r., I UK 147/08, OSNP 2010/11-12/145).

Podkreślić przy tym należy, iż stwierdzona u ubezpieczonego choroba zawodowa – kontaktowe zapalenie skóry w wyniku alergii na składniki masy formierskiej, jakkolwiek stanowi przeciwwskazania dla ubezpieczonego – jak podniosły biegłe - do wykonywania prac bezpośrednio w narażeniu na alergeny, to jednakże nie jest jednoznaczna z brakiem możliwości wykonywania pracy zgodnej z kwalifikacjami ubezpieczonego, bowiem w zawodzie formierza wykonywał prace tylko w jednym okresie swojej aktywności zawodowej, pracując w pozostałym czasie, z uwagi na poziom wykształcenia - przy wykonywaniu prac fizycznych i prac ogólnobudowlanych, a tym samym „brak możliwości wykonywania pracy dotychczasowej nie jest wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy w sytuacji, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub przy pozytywnym rokowaniu co do możliwości przekwalifikowania zawodowego. Inaczej mówiąc, niezdolność do wykonywania pracy dotychczasowej jest warunkiem koniecznym ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowanie, że mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym. / Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 lipca 2014 r. III AUa 1122/13/.

Wskazując na powyższe, wniesione przez S. P. (1) odwołanie ocenić należy jako niezasadne, zaś wydaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzję z dnia 30.08.2013 r. znak (...) - jako prawidłową.

W zakresie kosztów postępowania, z uwagi na fakt, iż wnioskodawca reprezentowany był przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, zasadne jest przyznanie na rzecz adwokata M. B. wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości 60 zł powiększonego o stawkę podatku VAT tj. wynagrodzenia obliczonego wg stawki minimalnej wynikającej § 2 pkt 3 w zw. z 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.)

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.